

Työttömyyskatsaus huhtikuu 2020

Artikkeli 7/2020

Artikkeli 7/2020

Kirjoittaja: Heikki Taulu, ekonomisti, Akava

Avainsanat: korkeakoulutetut, työllisyys, työttömyys

Päivämäärä: 24.4.2020

Yhteenveto

Korkeakoulutettujen työttömyys kääntyi nopeasti rajuun kasvuun maaliskuussa koronaepidemian rajoitustoimien alettua. Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2020 maaliskuun lopussa yhteensä 37 725. Määrä on 4 408 henkilöä (+13,2 %) enemmän kuin vuotta aiemmin. On odotettavissa, että huhtikuussa kasvu on yhä nopeutunut.

Lomautettujen määrä on kevään aikana lisääntynyt huomattavasti muuta työttömyyttä enemmän. Lomautetut mukaan lukien korkeakoulutettujen työttömien määrä oli maaliskuun lopussa 45 360 henkilöä. Määrä on 11 017 henkilöä (+32,1 %) enemmän, kuin vuotta aiemmin. Julkaisemme lomautuksista erillisen katsauksen.

Akava julkaisee kuukausittain työttömyyskatsauksen. Katsauksessa avataan korkeakoulutettujen työttömyyslukuja. Luvut perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastoihin. Työttömyyskatsauksen luvut eivät sisällä lomautettuja.

Akava Works

Akavan tiedontuotanto toimii nimellä Akava Works.

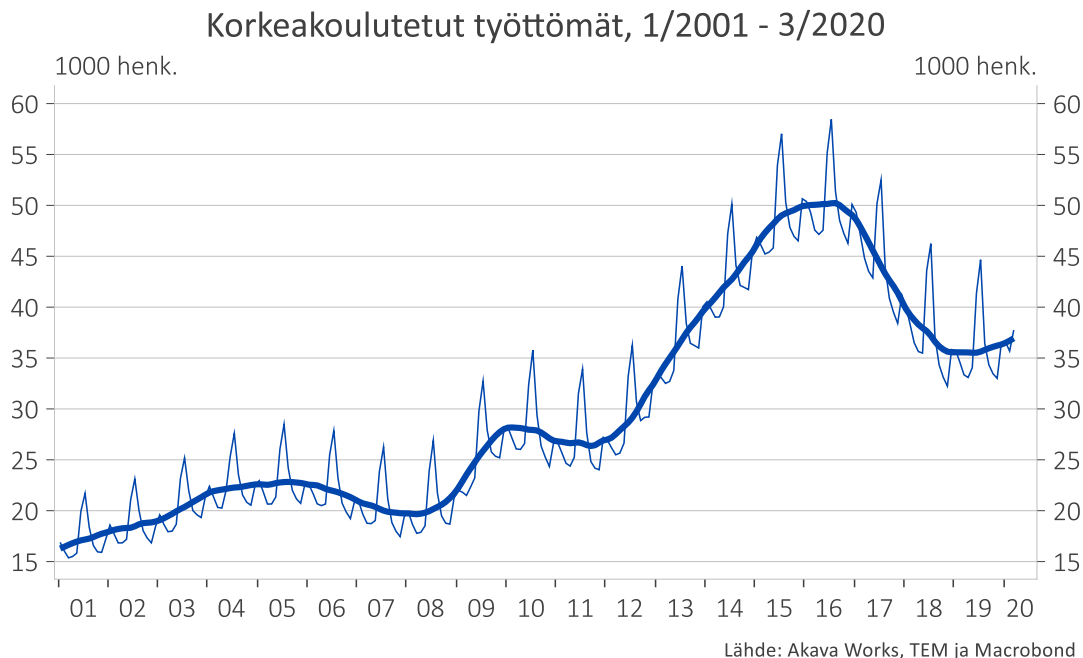
Akava Works tarjoaa monipuolisesti tietosisältöjä raportteina, selvityksinä ja tutkimuksina. Tavoitteenamme on lisäksi herättää yhteiskunnallista keskustelua erityisesti akavalaisille tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista. Akava Works -sisällöt eivät ole Akavan virallisia kannanottoja.

Työttömyyskatsaus huhtikuu 2020

Artikkeli 7/2020

1. Korkeakoulutettujen työttömien määrä lisääntynyt nopeasti

Korkeakoulutettujen työttömyys kääntyi noususuuntaan vuoden 2019 aikana ja kasvu on jatkunut myös vuodenvaihteen jälkeen. Maaliskuussa 2020 tapahtunut nopea kasvun lisäys näkyy alla olevassa trendikuvaajassa vaimentuneena.

Korkeakoulutettuja työttömiä oli vuoden 2020 maaliskuun lopussa yhteensä 37 725. Määrä on 4 408 henkilöä (+13,2 %) enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömistä alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 20 448 (muutos vuoden aikana +15,5 %) ja ylemmän 15 983 (+10,8 %). Tutkija-asteen koulutuksen suorittaneita oli työttömänä 1 294 (+9,4 %).

Lomautettujen määrä on kevään aikana lisääntynyt huomattavasti muuta työttömyyttä enemmän. Lomautetut mukaan lukien työttömänä oli alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita 26 224 (muutos vuoden aikana +42,2 %) ja ylemmän 17 756 (+20,9 %). Tutkija-asteen koulutuksen suorittaneita oli työttömänä 1 380 (+14,5 %).

Kaikkiaan vuoden 2020 maaliskuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli Suomessa 243 761, joka on 9,1 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. *Lomautetut mukaan lukien työttömien määrä oli 309 059, joka on 29,7 % vuoden takaista enemmän.*

	2019/3	2020/3	Muutos, lkm	Muutos, %
Kaikki				
Perusaste	56 485	57 825	1 340	2,4
Keskiaste	108 627	121 524	12 897	11,9
Alin korkea-aste	14 493	15 291	798	5,5
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	17 708	20 448	2 740	15,5
Ylempi korkeakouluaste	14 426	15 983	1 557	10,8
Tutkijakoulutus	1 183	1 294	111	9,4
Korkeakoulutetut yhteensä	33 317	37 725	4 408	13,2
Kaikki työttömät yhteensä	223 386	243 761	20 375	9,1

Myös korkeakouluista vastavalmistuneiden¹ työttömien määrä on lisääntynyt vuoden aikana. Työttömänä oli vuoden 2020 maaliskuun lopussa 3 222 (+20,7%) korkeakoulusta vastavalmistunutta.

Vastavalmistuneiden työttömien määrä kaiken kaikkiaan oli vuoden 2020 maaliskuun lopussa 13 490 henkilöä, joka oli 10,3% enemmän kuin vuotta aiemmin.

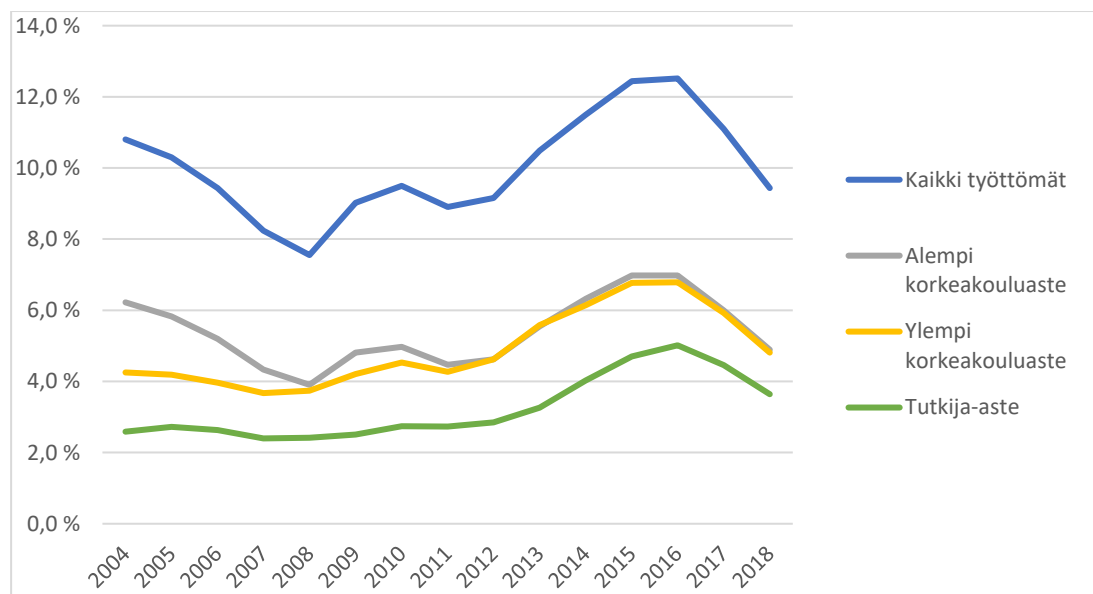
	2019/3	2020/3	Muutos, lkm	Muutos, %
Vastavalmistuneet				
Perusaste	152	208	56	36,8
Keskiaste	9 070	9 727	657	7,2
Alin korkea-aste	303	295	-8	-2,6
Korkeakoulutetut:				
Alempi korkeakouluaste	1 634	1 997	363	22,2
Ylempi korkeakouluaste	979	1 158	179	18,3
Tutkijakoulutus	57	67	10	17,5
Korkeakoulutetut yhteensä	2 670	3 222	552	20,7
Kaikki työttömät yhteensä	12 231	13 490	1 259	10,3

¹ Vastavalmistunut on suorittanut korkeakoulututkinnon alle vuosi sitten. Erityisesti kesäkuukausien vastavalmistuneiden tilastoissa voi olla poikkeuksellisen suuria muutoksia.

2. Työttömien osuudet työvoimasta akavalaisilla aloilla

Suhteellisessa tarkastelussa eli verrattaessa työttömien määrää kunkin koulutusasteen työvoiman määrään, korkeakoulutettujen tilanne on muuhun työväestöön nähden keskimäärin parempi. Pelkistetysti sanottuna: mitä korkeampi koulutus, sitä pienempi riski olla työttömänä. Laskelman² mukaan vuonna 2018 työttömien työnhakijoiden osuus korkeakoulutetusta työvoimasta oli 4,8–4,9 prosenttia. Tutkija-asteella osuus oli 3,6 prosenttia. Koko työvoiman osalta työttömien osuus oli 9,4 prosenttia.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta eri koulutusasteilla 2004–2018, %

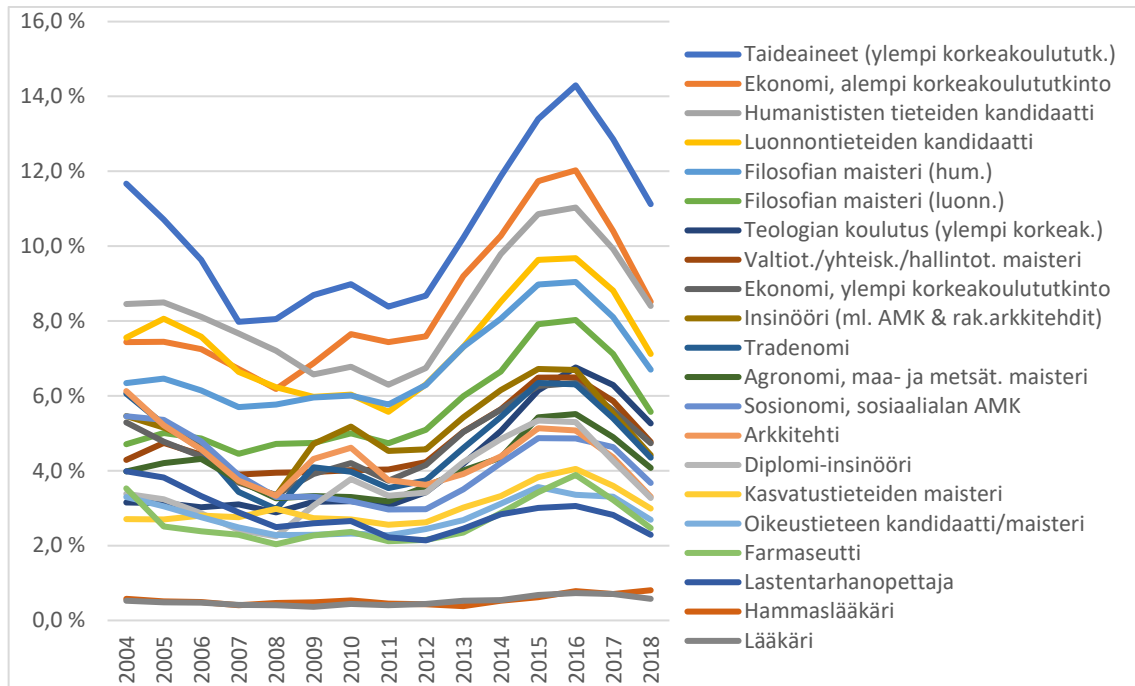

Akavalaisilla aloilla työttömien osuus työvoimasta alkoi kasvaa erityisen voimakkaasti vuoden 2012 jälkeen. Ensimmäinen hyppäys työttömyydessä tapahtui vuosina 2009–2010 finanssikriisin aiheuttaman taloustaantumun seurauksena. Muutokset työttömyydessä ovat tapahtuneet lähes kaikilla aloilla suurin piirtein samaan aikaan, mutta muutosten suuruudessa on isoja eroja.

Työttömien osuus työvoimasta on suurin taideaineissa sekä vanhoissa alemmissä korkeakoulututkinnoissa: ekonomieilla, humanistisilla ja luonnontieteellisillä aloilla. Näillä aloilla työttömien osuus on ollut lähes koko tarkastelujakson ajan muita aloja korkeammalla.

² Laskelmassa työttömien työnhakijoiden määrää tarkasteluvuonna verrataan kyseisen koulutusasteen tutkinnon suorittaneen työvoiman kokonaismäärään edellisvuoden lopussa. Työttömien määränä käytetään vuosikeskiarvoa, joka on laskettu työministeriön työnvälitystilaston kuukausitiedoista. Mukana ei ole lomautettuja. Työvoiman määrä perustuu Tilastokeskuksen koulutusrekisterin tietoihin.

Kuvio: Työttömien osuus työvoimasta akavalaisilla koulutusaloilla 2004–2018, %

Muutoksia työvoiman määrässä eri koulutusaloilla

Edellisistä erityisesti taideaineiden sekä filosofian maistereiden (humanistiset tieteet) tutkinnon suorittaneiden työvoiman määrä (työlliset ja työttömät yhteensä) on ollut tarkastelujaksolla voimakkaassa kasvussa. Luonnontieteellisen alan filosofian maistereiden määrä on kasvanut vähemmän. Vanhoista tutkinnoista ekonomien (alempi korkeakoulututkinto) määrä on vähentynyt huomattavasti ja humanististen ja luonnontieteellisten alojen kandidaattien määrä on muuttunut vain vähän.

Kaiken kaikkiaan korkeakoulututkinnon suorittaneen työvoiman määrä on ollut pitkään kasvusuunnassa. Alemman korkeakouluasteen tutkintojen määrä on kasvanut nopeammin kuin tutkija-asteen, joka puolestaan on kasvanut nopeammin kuin ylemmän korkeakouluasteen.